

درس: فارسی ۱	باسمه تعالی سازمان آموزش و پرورش استان مازندران اداره آموزش و پرورش شهرستان تنکابن دبیرستان عمادالحکما (شاهد)	 نام و نام خانوادگی:.....
زمان: ۹۰ دقیقه ساعت امتحان: ۸ صبح		
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۶ پایه ورشته تحصیلی: دهم ریاضی، تجربی و انسانی		

ردیف	(سوالات در سه صفحه نوشته شده است)	بارم								
۱	قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه‌های مشخص شده در عبارات‌ها و شعر زیر را بنویسید. الف) زین <u>نمط</u> آن مست شده از غرور رفت وزمبدا چو کمی گشت دور ب) و همه کس را به سزا حق شناس باش <u>خاصه قرابت</u> خویش را ج) هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در <u>حیض</u> هم می توان عزیز بود. د) ای مفتخر به <u>طالع</u> مسعود خویشتن تأثیر اختران شما نیز بگذرد. هـ) <u>رقعه‌ای</u> نوشتیم و عذری خواستیم . ح) معلم که از <u>مخمصه</u> رسته بود به خون سردی گفت....	۱/۵								
۲	املاي واژگان نادرستی‌های املایی را در عبارات و شعر زیر بیابید و صحیح آنها را بنویسید. الف) برادران یوسف چون او را زیادت نعمت دیدند و یعقوب را بدومیل وانایت دیدند آهنگ کید و مکر و ادوات کردند. ب) ما را به انعام و اکرام به راه دریا گصیل کرد چنان که در کرامت و فراق به پارس رسیدیم. پ) آه ای مرگ تو معیار، مرگت چنان زندگی را به <u>صخره</u> گرفت و آن را بی‌قرار کرد. ت) خواست کز آن ورته قدم درکشد خویشتن از حادثه برتر کشد.	۱/۵								
۳	نقش کلماتی که زیر آنها خط کشیده شده در بیت زیر بنویسید. چو گفتمش که دلم را نگاه دار، چه گفت ؟ ز دست بنده چه خیزد ، خدا نگه دارد	۱								
۴	جدول روبرو را تکمیل کنید.	۰/۷۵								
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>مضارع اخباری</td> <td>امر</td> <td>ساخت منفی</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>ساخته بودی</td> </tr> </table>	مضارع اخباری	امر	ساخت منفی	فعل				ساخته بودی	
مضارع اخباری	امر	ساخت منفی	فعل							
			ساخته بودی							
۵	تفاوت معنایی فعل‌های مشخص شده را بنویسید. الف) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو <u>کشت</u> گفتا تو بندگی کن ، کاو بنده پرور آید. ب) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها <u>بکشت</u> بر چراغدان شما نیز بگذرد	۰/۵								
۶	کدام قسمت جمله زیر حذف شده است؟ نوع آن را مشخص کنید. در کلاس نشسته بودیم و چشم به راه معلم .	۰/۵								
۷	مترادف واژه (کرم) را بنویسید.	۰/۲۵								
۸	برای نمونه مقابل، گروه اسمی مناسب بنویسید . هسته وابسته وابسته اسم صفت مضاف الیه	۰/۷۵								
									

۰/۲۵	(صفحه دوم)	۸	در جمله زیر نوع «و» را مشخص کنید.(عطف یا ربط) زنگ نقاشی دلخواه و روان بود.
			قلمرو ادبی (۵ نمره)
۰/۵		۹	در عبارت زیر سجع‌ها را مشخص کنید. در بدایت بندو جاه بود. در نهایت تخت و گاه بود.
۱		۱۰	آرایه‌ی ادبی در بند زیر را بنویسید. در باره این آرایه توضیح دهید. درختان را دوست دارم که به احترام تو قیام کرده‌اند،
۰/۵		۱۱	در شعر و عبارت زیر آرایه «تشبیه» و «استعاره» را مشخص کنید. الف) زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت ناچار کاروان شما نیز بگذرد ب) مثل قرآن مثل آب است روان
۰/۵		۱۲	مفهوم کنایی «پی بردیم راه دست خودش هم نیست» را بنویسید.
۱		۱۳	واژه مشخص شده دارای چه آرایه‌ای است؟ آن را توضیح دهید. گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید
۰/۵		۱۴	در شعر زیر مجاز را مشخص کنید. معنی مجازی آن را بنویسید. قطره باران که در افتد به خاک زو بدمد بس گهر تابناک
۱		۱۵	نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف) قابوس نامه ب) افاق آبی ج) اسرارالتوحید د) سفرنامه
۱/۵		۱۶	قلمرو فکری (۸) اشعار زیر را به نثر روان امروزی برگردانید. الف) چون بگشایم ز سر مو شکن ماه ببیند رخ خود را به من ب) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد ج) عزمت ضامن دوام جهان شد و خون تو امضای راستی است.
۰/۵		۱۷	مفهوم بیت زیر را بنویسید. هر آن که جانب اهل وفا ننگه دارد خداش در همه حال از بلا ننگه دارد
۱/۵		۱۸	عبارت‌های زیر را به نثر امروزی برگردانید. ب) معلم مرغان را گویا می کشید اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود. ۰/۵ ج) این مرد پارسی هم دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند. ۱
۰/۵		۱۹	مفهوم عبارت زیر را بنویسید. بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی.

۰/۵	۲۰	مفهوم کنایه «گندم نمای جو فروش» را بنویسید.
۰/۵	۲۱	با توجه به شعر " پاسداری از حقیقت " شاعر چه نوع مرگی را غبطه بزرگ زندگانی می‌داند؟
۰/۵	۲۲	به چه دلایلی نویسنده معتقد است که مثل قرآن، مثل آب روان است؟
۰/۵	۲۳	با توجه به درس " سفر به بصره " چرا ناصر خسرو دعوت وزیر را نپذیرفت؟
۰/۵	۲۴	پس از رسیدن به دریا چه تغییری در نگرش و نحوه تفکر چشمه ایجاد شد؟
۰/۵	۲۵	مفهوم قسمت مشخص شده در عبارت زیر را بنویسید. زنگ نقاشی <u>خشکی نداشت</u> و معلم دور نبود و <u>صورتک به رو نداشت</u> .
۰/۵	۲۶	مقصود از «رمه» و «شبان» در بیت زیر چیست؟ ای تو <u>رمه</u> سپرده به چوپان گرگ طبع این <u>گرگی شبان</u> شما نیز بگذرد.
۰/۵	۲۷	بیت «تا نگردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش» با کدام یک از بیت‌های زیر قرابت دارد؟ الف) گرت هوات که معشوق نگسلد پیمان نگاه دار سر رشته تا نگه دارد ب) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد
		" پیروز و سرافراز باشید " (گروه ادبیات دبیرستان شاهد)

limoonad
Education For All

